شماره صندلی:

باسمه تعالی

اداره آموزش و پرورش ناحیه یک بندرعباس

دبیرستان دخترانه دانشگاه هرمزگا

سال تحصیلی 1402-1401

محل مهر مدرسه

نام و نام خانوادگی: پایه: دوازدهم رشته:

نام درس: فارسی 3 نام دبیر: صدریان تاریخ امتحان:1401/10/12

وقت امتحان: 75 دقیقه تعداد سوال: 33 تعداد صفحات: 5

ردیف	قلمرو زبانی (7 نمره)	بارم
1	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) بگرای چو اژدهای گرزه / بخروش چو شرزه شیر ارغند ج)مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است د) گفت : والی از کجا در خانهٔ خمار نیست	1
2	در بیت زیر، یک برابر معنایی مناسب برای واژه " شادی" بیابید: همه عزی و جلالی ، همه علمی و یقینی / همه نوری و سروری ، همه جودی و جزایی	/5
3	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ آن ها را بیابید و شکل درست هر یک را بنویسید فراش باد سبا- بی خردان سفله - باسق و بلند - سطور و چهارپا – سپید معجر – حریف و همدم – مردم نحس	/5
4	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید الف - ای عزیز، به خدا رسیدن (فرز / فرض)است ب - واصفان حلیهٔ جمالش به تحیر (منصوب/ منسوب)	/5
5	در هر یک از متن های زیر واژه ای بیابید که دارای هم آوا باشد الف) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیر منسوب که: " ما عَرَفناکَ حقّ مَعرِفتک ب) گفت: از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست	/5
*	سوالات دستور(4 نمره)	*
6	فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید گفت : " نزدیک است والی را سرای آنجا شویم " / گفت : " والی از کجا در خانه خمّار نیست؟ "	/5

7	با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند تو مشت درشت روزگاری / از گردش قرن ها پس افکند الف – در بیت اول نوع حذف، به قرینه لفظی است یا معنایی؟ ب – در بیت دوم نقش دستوری ضمیر " ت " چیست؟ ج – در بیت سوم یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی بیابید.	1
8	نوع " را " در مصراع های زیر مشخص کنید: الف – چشم و گوش را آن نور نیست ب – آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم.	/5
9	در عبارت زیر، زمان فعل های مشخّص شده را دقیقاً تعیین کنید " صدای بلدرچین یک دم قطع نمی شود. جوجه کبک ها، خط و خال انداخته اند. "	/5
10	مصراع زیر به شیوهٔ بلاغی سروده شده است؛ آن را به یک جملهٔ عادی برگردانید چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند	/5
11	نقش دستوری کلمات مشخّص شده را بنویسید الف – سودای عشق از زیرکی جهان، بهتر ارزد ب – سرّ من از ناله ی من دور نیست ج – در دفتر زمانه فتد نامش از قلم	1
*	(قلمرو ادبی 5 نمره)	*
12	مصراع دیگر هر یک از بیت های داده شده را بنویسید: الف – ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز ..... ب – ..... لبخند گاهگاهت صبح ستاره باران	1

13	مفهوم نمادین هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	/5
14	با توجه به موارد داده شده آرایه ادبی درست را انتخاب کنید الف) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند (حسن تعلیل / اسلوب معادله) ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (کنایه / تضمین)	/5
15	با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید الف) سرّ من از نالهٔ من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است الف) در بیت اول، کدام واژه ها آرایه جناس را پدید آورده اند؟ ب) آرایه مجاز را در بیت دوم بیابید.	/5
16	در مصراع «پرده هایش پرده های ما درید»، تفاوت معنایی « پرده»، آرایهٔ ..... را پدید آورده است	/5
17	در همه ابیات به جز گزینه ..... آرایه اسلوب معادله وجود دارد الف) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من ب) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی بپرس ج) محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست د) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را	/5
18	در عبارت زیر، مفهوم کنایی عبارت " رخت نهادن" چیست؟ "عشق، آتش است، هرجا که باشد، جز او رخت، دیگری ننهد"	/5
19	هریک از آثار" قصه شیرین فرهاد؛ ؛ کلیله ودمنه؛ ؛ مثنوی معنوی، فیه ما فیه " با کدام یک از توضیحات متناسب است؟ الف) درس "نی نامه" از این کتاب است. ب) کتابی است تعلیمی به شیوه تمثیل ترجمه نصرالله منشی ج) کتابی است به نثراز مولوی د) داستانی است طنز از احمد عربلو با موضوع دفاع مقدس	1

*	قلمرو فکری 8 نمره (درک مطلب – معنی و مفهوم شعر و نثر)	*
20	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. عشق خاص تر از محبت است و محبت خاص تر از معرفت است. به عالم رسیدن تا از معرفت و محبت دوپایهٔ نردبان نسازد. عشق نتوان الف) سهروردی شرط دست یابی به عالم عشق را چه می داند؟ ب) نهایت محبت چه نام دارد؟	/5
21	با توجه به بیت «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت»، در نظر خردمندان چه کسی محترم است؟	/5
22	با توجه به بیت «ای مادر سرسپید بتنو / این پند سیاه بخت فرزند »، منظور شاعر از« مادر سرسپید» چیست؟	/5
23	مفهوم بیت زیر را بنویسید گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟	/5
24	هریک از بیت های زیر، با کدام مورد در جدول مفهوم مشترکی دارد؟ (یک مورد در جدول اضافی است) الف) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ ب) آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد ج) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هرکه بی روزی است روزش دیر شد 1 هیچ کس شایسته درک حقایق عشق نیست 2 اشتیاق پایان ناپذیر عاشق 3 نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیرپذیری از عشق 4 ساری و جاری بودن عشق در تمام پدیده ها	/75
25	مفهوم کدام بیت با " وصول به حسن ممکن نشود؛ الا به واسطه عشق و عشق هرکس را به خود راه ندهد" یکسان است؟ الف) بیم آن است کز غم عشقت سر برآرد دلم به شیدایی ب) من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ج) بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است د) می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب هست	/5

26	در بیت زیر منظور از قسمت خط کشیده شده چیست؟ همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است	/5
27	در بیت زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ گفت: "می بسیار خوردی، زان چنین بی خودشدی گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست"	/5
*	معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید	*
28	یکی از صاحبدلان سر به جَیب مراقبت فروبرده بود.	/5
29	سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد	/5
30	پردهٔ ناموسِ بندگان به گناه فاحش ندرد	/5
31	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	/75
32	عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید	/75
33	بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند	/75
جمع نمره	**پیروز و سربلند باشید**	**20**